اخبار کوتاه

اعلام محدودیت صادرات پیاز و گوجه‌فرنگی به زودی

بر اساس مصوبات ستاد تنظیم بازار و نظر وزارت جهاد کشاورزی محدودیت‌ها در خصوص صادرات پیاز و گوجه فرنگی به زودی اعلام می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس اعلام گمرک ایران با توجه به بارگذاری بخشنامه مربوطه توسط وزارت جهاد کشاورزی در پایگاه ملی قوانین و مقررات، این محدودیت‌ها به زودی اعلام خواهد شد. بر اساس این گزارش، جزئیات اجرایی محدودیت‌های صادراتی ۲ محصول پیاز و گوجه فرنگی به زودی ابلاغ خواهد شد. شایان ذکر است، تجار و ذینفعان با توجه به این اطلاعیه و بازارهای هدف صادراتی می‌توانند برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهند.

رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار: کمبودی در تولید تخم‌مرغ نداریم

رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار استان تهران ضمن اشاره به اینکه کمبودی در تولید تخم‌مرغ نداریم و حتی با مازاد نیز مواجه هستیم، درباره علت رشد قیمت‌ها در روزهای گذشته توضیح داد: افزایش هزینه‌های تولید و اصلاح نشدن قیمت تخم‌مرغ موجب نوساناتی در قیمت‌ها شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، ناصر نبی پور - رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار استان تهران - درباره وضعیت بازار تخم مرغ و عوامل تاثیرگذار بر این بازار توضیح داد: قیمت مصوب هر کیلو تخم مرغ در سال جاری، ۴۷ هزار و ۲۰۰ تومان اعلام و بنا شد طبق توافق اتحادیه مربوطه و وزارت جهاد کشاورزی اگر قیمت نهاده‌های تولید ۲ درصد بالا رفت در قیمت تخم مرغ تجدید نظر شود. وی افزود: از آن زمان تاکنون قیمت مواد مصرفی‌های تولید از جمله ریزمغذی‌ها، سویا و کرایه حمل‌ونقل افزایش یافته و قیمت تمام شده تولید به ۵۷ هزار تومان رسیده، اما هنوز قیمت تخم‌مرغ اصلاح نشده است. رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم‌گذار استان تهران تصریح کرد: میانگین فروش تخم‌مرغ به حدود ۴۱ هزار تومان رسیده و حتی کمتر از نرخ مصوب بوده و این موضوع تولیدکنندگان را دچار ضرر و زیان کرده است. نبی پور با بیان اینکه کمبودی در تولید تخم‌مرغ نداریم و حتی با مازاد مواجه هستیم، اظهار کرد: تمایل خرید مردم نیز به دلیل مناسب بودن قیمت تخم‌مرغ در مقایسه با سایر پروتئین‌های دیگر افزایش یافته است. وی در پایان گفت: روزانه ۲۶۰۰ تن و در ماه ۱۱۰ هزار تن تخم مرغ در کشور تولید می‌شود و این در حالیست که نیاز ماهیانه کشور به تخم‌مرغ حدود ۲۲۰۰ تن است. بر اساس مشاهدات میدانی از مغازه‌های سطح شهر تهران قیمت هر شانه تخم‌مرغ در این روزها با نوسانگری همراه بوده و حتی در میادین میوه و تره بار نیز این نوسان به چشم می‌خورد.

عرضه خودرو در سامانه یکپارچه از امروز

بر اساس اطلاعیه سامانه یکپارچه فروش خودرو از امروز دوشنبه ۷ خودرو از طریق این سامانه عرضه خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا، سامانه یکپارچه‌نوبت‌دهی خودرو در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که عرضه محصول جدید و یا محل ظرفیت‌های خالی موجود برخی خودروسازان از روز دوشنبه ۲۰ آذر ماه شروع می‌شود و تا روز چهارشنبه ۲۲ آذر ماه ادامه دارد.

در این اطلاعیه آمده است: با توجه به عرضه محصول جدید، ظرفیت‌های خالی ناشی از انصراف متقاضیان و افزایش تولید، در راستای اجرای تصمیمات کارگروه خودروی شورای رقابت و با هدف تسهیل شرایط برای کلیه متقاضیان خودرو، ظرفیت‌های قابل ارائه توسط خودروسازان از طریق سامانه یکپارچه عرضه خواهد شد. طرح‌های عرضه شامل طرح عادی، طرح خودروهای فرسوده و طرح حمایت از خانواده و جوانی جمعیت (صرفاً مختص مادرانی که حائز شرایط قانون حمایت از خانواده وجوانی جمعیت که مورد تائید سازمان ثبت احوال کشور است) می‌شود. مسئولیت اشتباه در انتخاب طرح به عهده متقاضی است.

لازم به ذکر است تخصیص خودرو برای متقاضیان طرح حمایت از خانواده و جوانی جمعیت بر طبق ماده ۱۲ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت است. خودروهای عرضه شده در این مرحله، با توجه به اعلام شرکتهای ایران خودرو (Haima vX)، ایران پارس (Lamari EAMA)، کرمان موتور (JAC jT JAC Sr ,KMC X5)، پایا (Dayun Y7)، و سایپا موتور پارسیان (Tigard Xt5)، مبنی بر امکان فروش فوق العاده محصولات خود با تحویل حداکثر سه ماهه است. سامانه جهت انتخاب خودروها از روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۰ تا ساعت ۱۲:۵۹ روز چهارشنبه ۱۴۰۲/۰۹/۲۲ در دسترس است.

بر این اساس تمام متقاضیان دارای شرایط به شرح ذیل می‌توانند نسبت به ثبت نام در سامانه اقدام کنند:

۱- برای همه متقاضیان مرحله اول و دوم سامانه یکپارچه که موعد زمانی تحویل خودرو آنها پیش از این در فصول آبی و یا سال ۱۴۰۳ تعیین شده است (متقاضیانی که در طرح‌های جایگزینی قبلی و یا طرح عرضه خودروی وارداتی شرکت کرده‌اند، امکان انتخاب خودرو را نخواهند داشت)، امکان لغو سفارش و انتخاب خودرو از محصولات عرضه شده میسر است.

۲- کلیه متقاضیانی که تاکنون در سامانه ثبت نام نداشته‌اند و دارای شرایط عمومی تعیین شده در ماده ۴ دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری توسط شورای رقابت هستند، امکان ثبت نام و انتخاب خودرو را دارا هستند.

شرایط عمومی (جهت طرح عادی) تعیین شده مندرج در ماده ۴ دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری توسط شورای رقابت:

۱. هر کد ملی مجاز به خرید یک دستگاه خودرو از مجموع شرکت‌های خودروسازی است.

۲. حداقل سن مجاز متقاضیان خرید خودرو ۱۸ سال است.

۳. دارا بودن گواهینامه رانندگی برای متقاضیان خرید خودرو الزامی است.

۴. متقاضیانی که طی ۴۸ ماه گذشته در شرکت‌های ایران خودرو و سایپا و طی ۲۴ ماهه گذشته از سایر شرکت‌های خودروسازی نسبت به ثبت نام و یا صدور فاکتور (تمامی روش‌های فروش سامانه خودروسازان، بورس کالا و ...) اقدام کرده‌اند، امکان ثبت نام و خرید خودرو را ندارند.

۵. متقاضیانی که دارای پلاک انتظامی فعال هستند، امکان ثبت نام و خرید خودرو را ندارند.

۶. انتقال ممتاز و حقوق ناشی از خرید خودرو به اشخاص (حتی به صورت وکالتی) و نیز فروش حواله خودرو به صورت وکالتی ممنوع است.

۵ با توجه به نوع فروش فوری پس از فراخوان و اعلام مهلت واریز وجه توسط خودروسازان، متقاضیان در موعد مشخص شده (حداکثر ۵ روز) نسبت به تکمیل وجه اقدام کنند.

معاون سازمان برنامه و بودجه خبر داد

ادامه پرداخت یارانه‌های نقدی در سال آینده

معاون سازمان برنامه و بودجه از ادامه پرداخت یارانه نقدی، معیشتی و کالابرگ الکترونیک به گروه‌های مشمول و مددجویان تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی، تداوم پرداخت یارانه دارو، شیر خشک و ملزومات مصرفی پزشکی و تداوم پرداخت یارانه نان و خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۳ خبر داد و گفت: سازوکارهای لازم برای تسریع و تسهیل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در توسعه شبکه فیبر نوری و اعمال معافیت‌های مالیاتی برای حمایت از توسعه اقتصاد دیجیتال و تشویق کسب‌وکارهای اینترنتی با استفاده از سکوهای داخلی پیش‌بینی شده است.

به گزارش پیام آشنا، حمید امانی همدانی گفت: در لایحه بودجه ۱۴۰۳، پرداخت مستقیم یارانه‌های نقدی و دارو به ذی‌نفعان نهایی (سرپرستان خانوار و داروخانه‌ها)، حمایت از تولید و اشتغال با کاهش حقوق گمرکی ماشین‌آلات و تجهیزات، قطعات، مواد اولیه و واسطه‌های تولیدی به دو درصد و کاهش نرخ مالیات بر ارزش افزوده واردات کالاهای اساسی، دارو و ملزومات مصرفی پزشکی و شیر خشک اطفال به یک درصد در جهت کنترل تورم و بهبود در اقلام موثر بر سفره مردم و سلامت مورد توجه دولت قرار گرفته است.

اعمال معافیت‌های مالیاتی برای حمایت از توسعه اقتصاد دیجیتال

امانی افزود: در این لایحه، اولویت‌بخشی اعتبارات بخش فرهنگ به ساخت، خرید و تکمیل خوابگاه‌های دانشجویان متأهل، پیش‌بینی سازوکارهای لازم برای اعطای کارت رفاه دانشجویی به جهت تمرکز تقویت ارائه تسهیلات و کمک‌هزینه به دانشجویان و معافیت واردات خودروی آمبولانس مورد نیاز نهادهای ذیربط و خیران بیمارستان‌ساز از پرداخت حقوق ورودی و عوارض گمرکی در صورت عدم امکان تأمین از محل تولید داخل نیز از سوی دولت دیده شده است.

حمایت از تولید و اشتغال پایدار و رشد تولید ملی

وی گفت: سوق دادن تسهیلات تکلیفی قرض الحسنه برای اجرای موضوع‌های اجتماعی از جمله قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران، قانون حمایت از حقوق معلولان، قانون جهش تولید دانش‌بنیان، قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی (تبصره ۱) و تنویض منابع و سازوکار اجرایی لازم برای حمایت از تولید و اشتغال پایدار و رشد تولید ملی، حمایت از مشاغل خرد، خانگی و کارگاه‌های خرد و کوچک با اولویت استقرار در مناطق محروم و روستایی در تبصره ۲ و مطابق ماده ۶ قانون پنج‌ساله هفتم، از دیگر نکات مثبت در بودجه ۱۴۰۳ است.

انار شب یلدا تامین است

مدیرکل دفتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی با تاکید بر اینکه انار مورد نیاز شب یلدا تامین است، گفت: امسال تولید بیش از یک میلیون و ۲۲۰ هزار تن انار کیفی در سطح ۹۱ هزار هکتار از باغات سراسر کشور پیش‌بینی شده است.

به گزارش پیام آشنا، «زهرا جلیلی‌مقدم» در درباره وضعیت تولید و عرضه انار شب یلدا افزود: محصول انار در نیمه دوم سال تولید و به بازار داخلی و خارجی عرضه می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: کمبود انار برای بازار شب یلدا نخواهیم داشت و میوه تازه خوری در بازار به وفور یافت می‌شود.

صادرات ۸.۶ میلیون دلاری انار در سال ۱۴۰۱

مدیرکل دفتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی گفت: پارسال نزدیک به یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن انار در سطح ۹۱ هزار هکتار از اراضی باغی کشور تولید شد که حدود ۲۱ هزار تن از آن به ارزش ۸.۶ میلیون دلار به کشورهای هدف صادر شد.

به گفته وی، صادرات این میزان انار به لحاظ وزنی ۴۵ درصد و به لحاظ ارزشی ۲۰ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال پیش از آن نشان می دهد.

جلیلی‌مقدم تصریح کرد: انار در همه استان‌ها به‌جز همدان تولید می شود و استان‌های فارس، مرکزی، خراسان رضوی، یزد، سمنان، اصفهان، لرستان و قم به ترتیب جزو بزرگترین تولید کنندگان انار در کشور محسوب می‌شوند.

وی افزود: استان فارس ۳۳ درصد، مرکزی ۱۰ درصد، یزد هشت درصد، خراسان رضوی هفت درصد، سمنان هشت درصد، اصفهان هفت درصد، لرستان ۶ درصد، خراسان جنوبی سه درصد، سیستان و بلوچستان ۲ درصد، کرمان یک درصد و سایر استان های کشور ۱۴ درصد تولید این محصول را بر عهده دارند.

ایران سومین تولیدکننده انار جهان

این مقام مسئول وزارت جهاد کشاورزی گفت: طبق گزارش سال ۲۰۱۹، ایران پس از هند با بیش از سه میلیون تن و چین با بیش از ۱.۷ میلیون تن تولید، سومین تولید کننده انار در جهان است، با این حال کشورمان از نظر سرانه تولید رتبه نخست دنیا را داراست.

به گفته وی، کشورهای ترکیه، مصر، امریکا، افغانستان، جمهوری آذربایجان، مراکش، عراق، تونس، سوریه، الجزایر و اسپانیا، رتبه های چهارم تا یازدهم تولید این محصول را به خود اختصاص داده‌اند.

جلیلی مقدم با بیان اینکه انار ایران به اکثر کشورهای جهان صادر می شود، گفت: اکنون ترکیه، مصر، هند و اسپانیا بزرگترین صادرکنندگان انار در دنیا هستند و عراق، روسیه، چین، عربستان، آلمان، امارات، پاکستان، انگلستان و کره، عمده وارد کنندگان این محصول به شمار می‌روند.

وی با اشاره به اینکه انار محصول بومی ایران است، افزود: کشورمان با دارا بودن بیش از ۸۰۰ ژنوتیپ، غنی ترین ذخایر ژنتیکی انار در جهان را داراست و منبع و منشا تولید و پراکنش این محصول در سطح جهان محسوب می‌شود.

مدیرکل دفتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی خاطرنشان کرد: در حالی که در اکثر این کشورها سه یا چهار رقم تجاری و صادراتی انار وجود دارد، اما تاکنون در ایران ۱۰ رقم تجاری ثبت شده است.

وی، مصرف سالیانه انار را برای هر نفر نزدیک به ۱۰ کیلوگرم برآورد کرد و گفت: بخش عمده این میوه به صورت تازه خوری و بخشی دیگر آن به صورت مصرف محصولات فرآوری شده مانند آب انار، رب انار یا آب انار کنسانتره است.

اختصاصی پیام آشنا

صفر تا صد اقتصاد طلای سرخ (بخش پایانی)

رضامحمدی‌کیانان

گواهی سپرده کالایی:

اوراق بهاداری است که نشان دهنده‌ی مالکیت دارنده آن بر مقدار معینی کالا است و پشتوانه آن قبض انبار استانداردی است که توسط انبارهای مورد تایید بورس صادر می‌گردد. در حال حاضر ۱۷ انبار صادر کننده گواهی سپرده در حوزه‌ی زعفران داریم که عبارتند از: طلای سرخ، سحرخیز، مدیر توس، زرین، وحدت جام، بهرامن، زربران، ملل، پارسیلون، قاینات، بیرجند بدیعی، گلیران نفیس، روستانوین، آریندکا. با کد بورسی می‌توان این گواهی‌ها را در سامانه‌ی آنلاین کارگزاری‌ها خرید و فروش کرد و باید به ازای هرروز نگهداری هر گواهی سپرده که معادل یک گرم است، ۴۴ ریال پرداخت. لازم به ذکر است تاریخ آخرین روز معاملاتی اکثر گواهی‌های فعال ۱۵ اسفند ماه سال جاری است.

ساعت معاملات گواهی سپرده کالایی زعفران از ساعت ۹ الی ۱۵ (۸:۴۵ تا ۹ پیشگشایش) شنبه تا چهارشنبه می‌باشد. محدوده نوسان قیمت مجاز در نمادهای گواهی سپرده کالایی زعفران نگین در هرسررسید، ±۵ درصد قیمت پایانی روز قبل به صورت میانگین موزون قیمت معاملات نمادهای گواهی سپرده کالایی زعفران در هر سررسید در روز کاری قبل خواهدبود.

به گفته‌ی وحید صادقی نژاد رئیس اداره انبارهای بورس کالای ایران، انبارهای زعفران جهت پذیرش محصول تولید شده کشاورزی از روز یکشنبه ۱۲ آذر ماه فعال شده و آماده پذیرش محصول مشتریان است. این انبارها محصول تولیدی سال‌های قبل را پذیرش نخواهند کرد و حداکثر زمان نگهداری زعفران تا ۱۹ دی ۱۴۰۳ خواهدبود. ایشان در ادامه افزودند زمان گشایش نمادهای معاملاتی نیز به زودی اعلام خواهدشد.

صندوق کالایی:

صندوق‌های کالایی به منظور سرمایه‌گذاری غیرمستقیم روی کالاهای موجود در بورس کالای ایران تاسیس شده‌اند در حال حاضر این صندوق‌ها شامل صندوق‌های طلا و زعفران هستند که طبق ضوابط باید حداقل ۷۰ درصد دارایی‌های سرمایه‌گذاران را در گواهی سپرده کالای مورد نظر سرمایه گذاری کنند و طبیعتا بازدهی آنها متناسب با بازدهی دارایی پایه یعنی طلا یا زعفران خواهدبود. در حال حاضر دو نماد تهال و سحرخیز به عنوان صندوق‌های فعال در حوزه زعفران ایفای نقش می‌کنند و غالب بر تفوی خود را به زعفران اختصاص داده‌اند. این صندوق‌ها شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۹ تا ۱۵ معامله می‌شوند (۸:۴۵ تا ۹ پیشگشایش) و دارای بازه‌ی نوسانی ±۱۰ درصد هستند.

قرارداد آتی:

قرارداد آتی قراردادی است که درآن خریدار و فروشنده توافق می‌کنند، مقدار معینی کالای مشخص را با کیفیت از پیش تعیین شده، قیمت معلوم و در زمان مشخص معامله کنند. در این قرارداد فروشنده متعهد تحویل کالا و همچنین خریدار متعهد به پرداخت وجه در تاریخ مذکور می باشد.

در حال حاضر زعفران نگین، پسته، طلا و نقره در بازار آتی معامله می‌شوند و زعفران نگین دارای ۳ سررسید اسفند ۱۴۰۲ و اردیبهشت و تیر ۱۴۰۳ است. اندازه قرارداد ۱۰۰ گرم است و برای انجام معامله باید کد مشتقه بورس کالا اخذ شود؛ همچنین ساعت معاملات ۱۰ الی ۱۷ (۱۰:۳۰ تا ۱۰:۳۰ پیش گشایش) شنبه تا پنجشنبه می‌باشد (معاملات پنجشنبه ساعت ۱۵ خاتمه می‌یابد) لازم به ذکر است برای انجام معاملات آتی نیاز به واریز مبلغ حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان به عنوان وجه تضمین است و پس از آن معامله گر می‌تواند از خاصیت اهرمی، معاملات دو طرفه، کارمزد به شدت پایین، قابلیت تنظیم حضور و حد سود به صورت اتوماتیک بهره ببرد.

فعالان بازار آتی به سه دسته نوسانگیران، هجرها (پوشش دهندگان ریسک) و آربیتراژگرها تقسیم می‌شوند. سفته بازان یا همان نوسانگیران با توجه به دوطرفه بودن بازار آتی و کارمزد پایین معاملات از خرید و فروش‌های کوتاه مدت خود، سود کسب می‌کنند. هجرها عملا خریداران و فروشندگان حقیقی هستند که برای در امان ماندن از نوسانات قیمتی بازار اقدام به پوشش ریسک خود از طریق پیش خرید یا پیش فروش می‌کنند. آربیتراژگران هم که قسمت مهمی از بازار آتی را تشکیل می‌دهند در فرصت‌های مناسب اقدام به خرید گواهی سپرده زعفران با قیمت‌های پایین و اخذ موقعیت فروش در قراردادهای آتی با قیمت‌های بالاترمی‌کنند.

قرارداد اختیار:

قرارداد اختیار معامله، قراردادی است که بین خریدار و فروشنده منعقد می‌شود؛ به نحوی که فروشنده اختیار، متعهد به تحویل دارایی (یا قیمت مشخص) یا وجه در تاریخ مشخصی آرینده می‌شود؛ اما خریدار اختیار خرید، متعهد به تحویل دارایی یا وجه در آینده نخواهد بود و تنها مختار به خرید آن خواهد بود دروقتی در قراردادهای اختیار معامله، خریدار مختار به انجام معامله است، اما فروشنده در صورت تمایل خریدار، مجبور به انجام معامله است.

قراردادهای اختیار معامله به دو دسته قرارداد اختیار خرید و قرارداد اختیار فروش تقسیم می‌شوند و همچنین از لحاظ زمان مجاز برای اعمال دارای دو نوع اروپایی و آمریکایی هستند. اختیار معامله آمریکایی بر خلاف اختیار معامله اروپایی در هر تاریخی قبل از زمان سررسید قابل اعمال است. اختیارهای فعال در بازار ایران از نوع اروپایی هستند و شامل اختیار صندوق جند کالای نهال، اختیار صندوق طلای کهربا، اختیار سکه و شمش طلا، اختیار آتی صندوق طلا و اختیار آتی زعفران نگین می‌شوند.

از قیمت زعفران چه خبر؟

"پیش‌بینی می شود امسال بین ۴۰ تا ۶۰ درصد کاهش در برداشت زعفران داشته باشیم."

جمله ای که طی هفته‌های اخیر از مدیران جهاد کشاورزی شهرستان های استان خراسان به کرات شنیده می‌شود این کاهش برداشت به علت سرمای بی‌سابقه‌ی زمستان سال قبل و گرمای طاقت فرسای تابستان امسال و به دنبال آن کاهش چشم گیر نزولات آسمانی و عدم تغذیه منابع آبی نظیر قنوات و چشمه‌ها می‌باشد. در نتیجه با توجه به کاهش عرضه زعفران انتظار رشد قیمت‌ها را داریم و تا کنون نیز شاهد این افزایش قیمت بوده‌ایم.

تصویر بالا نشان‌دهنده‌ی نمودار روزانه گواهی سپرده زعفران سحر خیز است که در یکسال اخیر رشد حدودا ۱۰۰ درصدی و در یک ماه اخیر نیز به دلیل اخبار کاهش برداشت زعفران رشد حدودا ۳۰ درصدی داشته است. در ادامه باید افزود در ابتدای آذر، قراردادهای آتی زعفران سررسید اسفند ماه که از ابتدای مرداد قیمت های بالاتر از ۳۰۰،۷۷ تومان را به خود ندیده بود موفق به عبور از این قیمت‌ها شدند.

نتیجه‌گیری:

در جریان معاملات آبان ماه بورس کالا، تعداد ۲۵۸ هزار و ۳۵۶ قرارداد آتی زعفران نگین به ارزش بیش از یک هزار و ۸۲۰ میلیارد تومان به ثبت رسید. همچنین در معاملات اوراق صندوق بر کالا شاهد دادوستد ۱۶ میلیون و ۷۹۳ هزار گواهی سپرده به ارزش ۸۹۱ میلیارد تومان بودیم. علی رغم حضور در فصلی که زعفران در کانون توجهها قراردارد؛ الحق و الانصاف باید اذعان کرد زعفران کالایی است که وجود آن رنگو لعابی به بازار مشتقات بخشیده و باعث پویایی این معاملات شده است. آمار نیز حاکی از افزایش بیش از پیش عمق و نقدینگی این بازار دارد؛ به طوریکه زعفران نگین با این عملکرد معاملاتی توانست مقام نخست در حجم و ارزش معاملات مشتقه را از آن خود کند.

متاسفانه با وجود زیر ساخت های مناسب هنوز کشاورزان و صادرکنندگان از حضور زعفران در بورس کالا بی‌خبرند و فرهنگ سازی مناسب برای پوشش ریسک صورت نگرفته است. امیدواریم با برنامه‌ریزی مناسب از سمت مسئولان عالی مقام کشوری ابتدا زعفرکاران از شرایط مناسب کشاورزی برخوردار شوند. در ادامه با دریافت خبرگان این بازار تمهیداتی برای جلوگیری از خام‌فروشی و اعتلای برند ایرانی در سطح جهانی صورت بگیرد و در قدم با آموزش ساز و کار معاملاتی در بورس کالا از ظرفیت‌های مناسب این بازار برای پوشش ریسک و کسب سود بهره جست.

کارشناس بازار مشتقه بورس کالا

یادداشت

سهم تولید صادراتی در نرخ ارز

نمی‌توان بین افزایش نرخ ارز و تورم، رابطه علت و معلولی دقیقی پیدا کرد و یکی را عامل دیگری دانست؛ اما به احتمال زیاد رابطه هم‌افزایی دارند و یکدیگر را تشدید می‌کنند. سال‌ها تجربه و بی‌ثباتی سیاسی - اقتصادی، پول ایران را تحت فشار قرار داده است. ریال ایران، امروز در شمار ضعیف‌ترین پول‌های دنیاست. عامل اصلی کاهش ارزش ریال، یعنی تجربه‌ها، دسترسی کشور به ارز را کاهش می‌دهد، ارزش ریال افت می‌کند و این بحران به تمام قسمت‌های اقتصاد منتقل می‌شود و تورم بالا می‌رود. در پی افزایش تورم، دولت باید دستمزدها را افزایش دهد و این موضوع، مخارج دولت را زیاد می‌کند. در این شرایط طبیعی است که دولت افزایش در مخارج خود را از کانال افزایش حجم پول جبران کند و این چرخه تکرار می‌شود. در واقع افزایش در حجم پول، نتیجه تورم است نه علل آن و از طرف دیگر مجددا به بالاتر رفتن آن کمک می‌کند.

موضوع مربوط به انزوا را امروز بارها بررسی شده و بدون شک مهم‌ترین مشکل پیش‌روی اقتصاد ایران است. طبیعی است کشوری که امکان چندقلی برای ارتباط اقتصادی با دنیای بیرون از خود ندارد و نمی‌تواند از مزایای صادرات، آن طور که باید بهره ببرد، دچار مشکل کمبود ارز شود. سیاست‌های خارجی غیرمعمول جهان و تجربه‌های اقتصادی پایدار از مشکلاتی است که همیشه بررسی می‌شود. از اوایل دهه ۸۰ میلادی تا امروز، اقتصاد ایران متوجه چهارده تجربه متولی بوده است؛ تجربه‌هایی که هیچ وقت قطع نشده‌اند و تنها شدت آنها تغییر کرده است.

تجربه‌های اقدام‌ها موجب کوچک شدن اقتصاد ایران، کاهش مداوم ارزش ریال و ناطمینانی‌های بسیار در کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری شده است. وابستگی اقتصاد ایران به صادرات نفت، باعث شکننده‌تر بودن آن نسبت به این تجربه‌های پایدار می‌شود. میانگین صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی ایران در مدت زمان آسال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۱، بیش از ۴۸ درصد میانگین کل صادرات ایران در این بازه زمانی بوده است. میزان صادرات نفتی ایران در سال ۲۰۲۱ که فروش نفت ایران در اوج خودش نیز نبوده است، ۱۴۵ درصد از مجموع بقیه صادرات ایران بیشتر بوده است. این موضوع زنگ خطری مهم را در مورد آینده حیات اقتصاد ایران به صدا درمی‌آورد. اینکه بخش عمده‌ای از این صادرات نیز به صورت خام‌فروشی غیرفرآوری شده است، این زنگ خطر را شدیدتر می‌کند.

با توجه به اینکه در سال‌های گذشته همیشه موضوع تولید داخلی موثر غیرنفتی پررنگ بوده است، خوب است که در مقابل سیاست‌های خارجی به بررسی سیاست‌های داخلی و سیاست‌های پولی به منظور مقابله با رشد نرخ ارز و کاهش ارزش ریال نیز پرداخت. حجم پول بیرونی در اقتصاد ایران ۷۰درصد، و در مقابل حجم پول درونی ۳۰درصد است. پول بیرونی بر اساس بدهی‌های بخش دولتی به بخش خصوصی ایجاد می‌شود و در حقیقت دارایی‌های بخش دولتی را خنثی می‌کند. به عبارت دیگر بیشترین پول در اقتصاد ایران، بر اساس بدهی دولت به بخش خصوصی ایجاد شده است و بدون پشتوانه تولیدی است. این در حالی است که اکثر اقتصادهای موفق دنیا در کشورهای توسعه‌یافته بر پایه تولید و صادرات کالاها از محل ایجاد ارزش افزوده در زنجیره عرضه ارزش‌زا می‌کنند.

اگر تاثیر تغییرات در کل حجم پول، بر سطح عمومی قیمت‌ها را تا اثر تغییرات در حجم پول بیرونی بر سطح عمومی قیمت‌ها مقایسه کنیم، متوجه می‌شویم قسمتی از پول که بر متغیرهای اقتصادی اثر دارد همان حجم پول بیرونی است. دولت می‌تواند با جبران کسری بودجه از محل قرض گرفتن از بخش خصوصی، از حجم پول بیرونی که تاثیر مهمی بر سطح عمومی قیمت‌ها دارد بکاهد. اینکه دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۳ کاهش درآمد از محل فروش دارایی‌های سرمایه‌ای و جایگزینی بخشی از آن با فروش دارایی‌های مالی را پیش‌بینی کرده، در کنار سیاست‌های افزایش مالیات‌ستانی که در بودجه دیده شده است، قابل بررسی است.

پرهام پهلوان
دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد دانشگاه تهران
Alborz.payam@gmail.com

خبر

بخشنامه جدید بانک مرکزی برای رفع تعهد ارزی واردکنندگان شیرخشک و دارو

بخشنامه جدید بانک مرکزی درباره ضرورت رفع تعهد ارزی واردکنندگان دارو، تجهیزات مصرفی پزشکی، شیرخشک، مواد اولیه دارویی و تجهیزات پزشکی طی ۶۰ روز از تاریخ ترخیص ابلاغ شد.

به گزارش پیام آشنا، بانک مرکزی اعلام کرد که بیرو بخشنامه‌های قبلی مربوطه، تفاهم‌نامه، چهارجانبه، سه‌جانبه در خصوص تامین ارز دارو، تجهیزات مصرفی پزشکی، شیر خشک، مواد اولیه دارویی و تجهیزات پزشکی موارد زیر با رعایت سایر ضوابط و مقررات ارزی جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

فارغ از تغییر گروه کالایی مربوطه، در صورت عدم ارائه تبدیل‌نامه قیمت‌گذاری و توزیع به قیمت مصوب برپایه نرخ ارز ترجیحی به میزان ۴۲ هزار ریال به ازای هر دلار یا معادل آن به سایر ارزها از وزارت مذکور مطابق با فرم بیوست، رفع تعهد ارزی منوط به اخذ مابه‌التفاوت از نرخ مذکور (۴۲ هزار ریال به ازای هر دلار) از نرخ ارز مندرج در سامانه معاملات ارز (ETS) روز ترخیص (رسید مالی مندرج در پروانه گمرکی) طی ۶۰ روز تقویمی از تاریخ ترخیص و واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور نزد این بانک خواهد بود.

- چنانچه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (یا سازمان غذا و دارو) به موجب تاییدیه‌های صادره تا تاریخ ابلاغ این بخشنامه عنوان کرده، کالا تحت نظارت و کنترل وزارتخانه/سازمان مذکور به قیمت مصوب برپایه نرخ ارز معادل ۴۲ هزار ریال به ازای هر دلار، توزیع می‌شود و به فروش می‌رسد. تاییدیه‌های مذکور با توجه به قبول مسئولیت، نظارت و کنترل توزیع و فروش کالا به نرخ مصوب برپایه نرخ ارز معادل ۴۲ هزار ریال به ازای هر دلار توسط وزارتخانه/سازمان مذکور قابل پذیرش است.

- در صورت عدم ارائه تاییدیه مذکور ظرف مهلت تعیین شده و چنانچه متقاضی از پرداخت مابه‌التفاوت مزبور اجتناب کند، لازم است ضمن معرفی وارد کننده به سازمان تعزیرات حکومتی، مراتب را به اداره ترخیص از این بانک نیز منعکس کرده تا از تخصیص و تامین ارز برای موارد آتی جلوگیری شود.